TYBMM | Sem V | Regular

7 18/11/19

2 ½ hours **Marks:75**

N.B. **1) Question Number 1 is compulsory.**

2) Figures to the right indicate full marks.

3) Support your answers with suitable examples.

Q1. Read the report carefully and rearrange the facts as per Inverted Pyramid style in 250-300 words. Give appropriate headline of not more than 15-18 words. (15)

He said in the last DP, a delay in allotment of Central and state government lands to BMC resulted in implementation of only 9% of the plan in the last 20 years.
"There were technical and administrative issues that came in the way. So to coordinate, a separate DP authority comprising state, BMC and central government officials would help expedite the development," he said.

That the metropolis does not get enough funds for infrastructure and development compared to the contribution it makes to the exchequer is an argument that draws opposing viewpoints.

According to Shewale, 35 MPs (19 from LokSabhaand 16 from RajyaSabha) have their permanent addresses listed as Mumbai. "I appeal to all of them to support our demand for provision of Rs 70,000 crore separately as a special package for the city's major projects such as coastal road and water supply projects," he said.

Shiv Sena MP from south central Mumbai Rahul Shewale has demanded that the Centre create a special authority and funding mechanism to implement Mumbai's Development Plan (DP)-2034, which is pegged at Rs 14 lakh crore.

"Mumbai contributes about Rs 40,000 crore in taxes annually.... the surrounding regions of Mumbai contribute over 20% of the state's GDP. It is already a home for multinational majors and large financial and institutional investors and market players. Hence my kind request to the finance minister is that a separate Mumbai Develpoment Plan Implementation Authority be constituted through the Central government by allotting a special package of Rs 14 lakh crore and released in phases in the next five to 10 years," said Shewale.

"Around 30% of the country's tax revenue comes from Mumbai, so 100% development of the city as per the DP is necessary," Shewale told media on the sidelines of an infrastructure summit organised by him.

The demand seeking a greater share of revenue for Mumbai's development has time and again been raised but coming from the BJP's own ally, it is intended to reinforce the differences in their outlook.

Q2 A. A reporter has to be careful when covering beats like Crime and Courts. Discuss the beats along with the dos and don'ts with the help of examples (15)

OR

8B9F53D3223144C74BCE2CC990F3E51C

Q2B. Discuss on the spot coverage with examples with reference to principles of Journalism. (8)

Q2C. Are Follow-ups important? Justify with the help of example. (7)

Q3A.Discuss the media coverage of Anna Hazare's Anti-corruption movement. (8)

Q3B. Explain Maharashtra Irrigation Scam. (7)

OR

Q3C. Do you agree that Spy tools should be used by all Journalist? What is the use & misuse of Spy tools? (8)

Q3D. Environmental beat has assumed importance in today's time. Discuss. (7)

Q4A. Compare and contrast Investigative Journalism with Yellow Journalism with the help of examples. Explain the role of whistle blower in investigative journalism. (15)

OR

Q4B. Do you agree that the coverage of 26/11 terror attack on Mumbai compromised the principles of reporting. Justify (8)

Q4C. Social Media has become a new source to gather news. Discuss the pros and cons for the same. (7)

Q5. Write Short Notes **(Any Three)** (15)

a. Confidentiality of Sources
b. Right to Information as a tool for reporters
c. Bofors Scam
d. Tehelka West End Deal Sting
e. Coverage of Press Conference

TYBMM/ Sem V | Regular

18/11/19

(२ ½ तास) गुण : ७५

सूचना :

१) पहिला प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.
३) तुमच्या उत्तरासाठी योग्य उदाहरणे द्या.

प्र १) खालील परिच्छेद काळजीपूर्वक वाचून त्यातील तथ्ये उलट्या पिरॅमिडच्या स्वरूपात साधारणपणे २५० ते ३०० शब्दांमध्ये मांडा. त्याला जास्तीत जास्त १५ ते १८ शब्दांपर्यंतची हेडलाईन लिहा. (१५)

ते म्हणाले, गेल्या डीपीमध्ये बीएमसीला केंद्र आणि राज्य सरकारांच्या जागा देण्यास विलंब झाल्याने गेल्या २० वर्षांत केवळ ९% योजनेची अंमलबजावणी झाली.
यापूर्वी तांत्रिक आणि प्रशासकीय समस्या उद्भवल्या होत्या. त्यामुळे समन्वय साधण्यासाठी राज्य, बीएमसी आणि केंद्र सरकारचे अधिकारी यांच्यासह दोन स्वतंत्र डीपी प्राधिकरण विकास प्रगती करण्यास मदत करेल, असं ते म्हणाले
सरकारच्या तिजोरीला दिलेल्या योगदानाच्या तुलनेत महानगरांना पायाभूत सुविधा आणि विकासासाठी पुरेसा निधी उपलब्ध करून दिला जात नाही हा विरोधी दृष्टीकोनातून युक्तिवाद केला जातो.
शेवाळे यांच्या म्हणण्यानुसार एकंदर ३५ खासदारांचे (१९ लोकसभेचे आणि १६ राज्यसभेचे) कायमस्वरूपी घरांचे पत्ते मुंबईतील आहेत. त्यामुळे किनारपट्टी रस्ते आणि पाणीपुरवठा सारख्या शहरातील प्रमुख प्रकल्पांसाठी विशेष पॅकेज म्हणून ७०,००० कोटी रुपयांच्या आमच्या मागणीला स्वतंत्रपणे पाठिंबा देण्याचे मी सर्वांना आवाहन करतो.
दक्षिण मध्य मुंबईतील शिवसेनेचे खासदार राहुल शेवाळे यांनी मुंबईची विकास योजना (डीपी) २०३४ कार्यान्वित करण्यासाठी अंदाजे १४ लाख कोटी रुपये खर्च अपेक्षित असून त्यासाठी केंद्राने विशेष प्राधिकरण आणि वित्त पुरवठा यंत्रणा निर्माण करावी, अशी मागणी त्यांनी केली आहे.
"दरवर्षी करांमध्ये सुमारे ४०,००० कोटींचे मुंबईचे योगदान आहे. मुंबईच्या आसपासच्या प्रदेशांचे राज्याच्या जीडीपीमध्ये २०% पेक्षा जास्त योगदान आहे. त्यामुळे इथे आधीपासूनच बहुराष्ट्रीय कंपन्या, मोठ्या वित्तीय आणि संस्थात्मक गुंतवणूकदार आणि बाजारपेठेतील तज्ज्ञ यांचे घर बनले आहे. त्यामुळे अर्थमंत्र्यांना अशी विनंती आहे की, केंद्र सरकारमार्फत स्वतंत्र मुंबई विकास योजना अंमलबजावणी प्राधिकरण स्थापन केले जावे आणि १४ लाख कोटी रुपयांचे विशेष पॅकेज जाहीर करून पुढील पाच ते दहा वर्षांत टप्प्याटप्प्याने ते दिले जावे", असे शेवाळे म्हणाले.
"देशातील कर उत्पन्नाच्या जवळपास ३०% महसूल मुंबईतून येतो. त्यामुळे डीपीनुसार शहराचा १००% विकास होणे आवश्यक आहे," असे शेवाळे यांनीच आयोजित केलेल्या पायाभूत शिखर बैठकीला उपस्थित पत्रकारांना सांगितले. मुंबईच्या विकासासाठी मोठ्या प्रमाणात महसूलाची गरज असून तशी मागणी वेळोवेळी करण्यात आली आहे. मात्र ही मागणी भाजपच्याच मित्र पक्षातून येत असली तरी त्यांच्या दृष्टीकोनातील भिन्नता अधोरेखित झाली आहे.

प्र २) अ) गुन्हा आणि न्यायालय या कार्यक्षेत्रांमध्ये काम करताना बातमीदाराने विशेष काळजी घ्यायला हवी. या कार्यक्षेत्रात काम करताना काय करावे आणि काय टाळावे याबाबत उदाहरणांद्वारे चर्चा करा. (१५)

किंवा

8B9F53D3223144C74BCE2CC990F3E51C

प्र २) ब) वार्तांकनाच्या ठिकाणाहून (ऑन द स्पॉट) बातमी देणे हे पत्रकारितेच्या तत्त्वांच्या संदर्भात स्पष्ट करा. (०८)

प्र २) क) पाठपुरावा बातम्या महत्त्वाच्या असतात का? हे योग्य उदाहरणांच्या मदतीने स्पष्ट करा. (०७)

प्र ३) अ) अण्णा हजारे यांच्या भ्रष्टाचार विरोधी चळवळीचे माध्यमांनी कशाप्रकारे वार्तांकन केले होते? (०८)

प्र ३) ब) महाराष्ट्र पाटबंधारे घोटाळा स्पष्ट करा. (०७)

किंवा

प्र ३) क) सर्व पत्रकारांनी गुप्त साधने (स्पाय टूल्स) वापरली पाहिजेत याच्याशी तुम्ही सहमत आहात का? गुप्त साधनांचा वापर आणि गैरवापर म्हणजे काय? (०८)

प्र ३) क) आजच्या काळात पर्यावरणविषयक कार्यक्षेत्र (बीट) महत्त्वपूर्ण ठरले आहे हे स्पष्ट करा. (०७)

प्र ४) अ) उदाहरणांच्या मदतीने शोध पत्रकारिता आणि पीत पत्रकारिता यांची तुलना करून त्यातील फरक स्पष्ट करा. शोध पत्रकारीतेत असणारी जागल्या (whistle blower) ची भूमिका स्पष्ट करा. (१५)

किंवा

प्र ४) ब) २६/११ च्या दहशतवादी हल्ल्याचे वार्तांकन करताना पत्रकारितेच्या तत्त्वांशी तडजोड झाली असे तुम्हाला वाटते का? तुमच्या उत्तराचे योग्य प्रकारे समर्थन करा. (०८)

प्र ४) क) समाजमाध्यमे ही बातम्या मिळवण्याचे नवे स्त्रोत बनले आहेत या विधानाची त्याच्या फायदे आणि तोट्यांसह चर्चा करा. (०७)

प्र ५) टीपा लिहा (**कोणत्याही तीन**) (१५)

१. स्त्रोतांची गुप्तता
२. पत्रकारासाठी माहिती अधिकाराचे हत्यार
३. बोफोर्स घोटाळा
४. तहेलका वेस्ट एंड डील स्टींग
५. पत्रकार परिषदेचे वार्तांकन

....